

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG GYDOL OES ARBENNIG

**COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD YN NHŶ PENALLTA, YSTRAD MYNACH
DDYDD LLUN, 17 RHAGFYR 2018 AM 5.30PM.**

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd D. Havard – Cadeirydd
Cynghorydd C. Andrews - Is-gadeirydd

Cynghorwyr:

A. Collis, S. Cook, W. David, A. Farina-Childs, D.T. Hardacre, M.P. James, B. Miles, J.E. Roberts, R. Saralis, J. Simmonds a R. Whiting

P. Marsden (Aelod Cabinet dros Addysg a Chyflawniad).

Ar y cyd gyda:

R. Edmunds (Cyfarwyddwr Corfforaethol dros Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol), K. Cole (Prif Swyddog Addysg), S. Richards (Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg), N. Scammell (Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151), J. Southcombe (Rheolwr Gwasanaethau Ariannol), P. O'Neil (Uwch Reolwr Gwasanaethau Ieuencid) E. Sullivan (Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor) a K. Houghton (Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor).

Hefyd yn bresennol:

Aelodau Cyfetholedig: Mr D. Davies (Cymdeithas Llywodraethwyr Caerffili), Mr M. Barry a Mr R. Morgan (Rhiant-Lywodraethwyr)

1. YMDDIHEURIADAU DROS ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau dros absenoldeb oddi wrth y Cynghorwyr P.J. Bevan, Mrs G.D. Oliver a Mrs T. Parry a'r Aelodau cyfetholedig Mr M. Western (Cynrychiolydd Comisiwn Archesgobaethol Eglwys Uniongred Rwsia Caerdydd dros Addysg) a Mrs P.J. Ireland (NUT)

2. DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni chafwyd datganiadau o fuddiant ar ddechrau'r cyfarfod, nac yn ystod y cyfarfod.

3. CYNIGION CYLLIDEB DRAFFT AR GYFER 2019/20.

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151 yr adroddiad, a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 14 Tachwedd 2018. Rhoddodd yr adroddiad fanylion am y cynigion

cyllideb drafft ar gyfer y flwyddyn ariannol 2019/20 a chaniatáu cyfnod o ymgynghori (19 Tachwedd 2018 tan 11 Ionawr 2019) cyn cymeradwyaeth derfynol y Cyngor Llawn ar 21 Chwefror 2019. Mae'r cynigion wedi'u seilio ar Setliad Ariannol Llywodraeth Leol Dros Dro 2019/20 Llywodraeth Cymru (LIC) a chynnydd yn nhreth y cyngor uwch na'r rhagolygon o 6.95%, a fydd yn lleihau'r targed arbedion o £15.6miliwn i £14.6miliwn er mwyn galluogi'r Awdurdod i osod cyllideb gytbwys. Cynhaliwyd Seminar Aelodau ar 15 Tachwedd 2018 i ystyried y cynigion a chynigir Seminar arall ar gyfer Ionawr 2019 cyn i'r adroddiad terfynol gael ei gyflwyno i'r Cabinet ar 13 Chwefror 2019 a'r Cyngor Llawn ar 21 Chwefror 2019. Pwysleisiodd y Swyddog fod yr Awdurdod yn mynd i mewn i amseroedd heb eu tebyg o'r blaen a bydd penderfyniadau anodd yn cael eu gwneud wrth symud ymlaen.

Hysbyswyd yr Aelodau am bwysau costau yr Awdurdod cyfan fel y'u nodir ym mharagraffau 4.2.3. i 4.2.9. yn yr adroddiad ac am y pwysau ar wasanaethau a wynebwr gan yr Awdurdod. Amlygwyd i'r Aelodau fod pensiwn Athrawon a'r Gwasanaeth Tân yn bwysau cost benodol y gellid mynd i'r afael â hwy trwy gyllid gan y Grant Cynnal Refeniw (y Grant) er gwaethaf gostyngiad net arian parod yn y Grant.

Hysbyswyd yr Aelodau y bu rhai arwyddion gan Lywodraeth Cymru y gallai cronfeydd wrth gefn y Trysorlys fod ar gael i ariannu atebolrwydd yn 2019/20. Ni fyddai hyn yn cael ei gadarnhau tan yn gynnwys ym mis Ionawr a byddai'n gyllid untro. Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddog am yr adroddiad, a chroesawyd sylwadau a chwestiynau gan yr Aelodau.

Mynegodd Aelod bryderon ynghylch y toriadau ychwanegol ar ysgolion a'r pwysau y byddai hyn yn ei roi ar staff a sut roedd lles staff yn cael ei reoli yn mynd yn ei flaen. Roedd y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yn cydnabod y byddai pwysau ychwanegol ar ysgolion ond roedd hyn yn debyg i wasanaethau ar draws y Cyngor. Dywedodd wrth yr Aelodau fod mesurau yn cael eu cymryd fel rhan o ddatblygiad y Strategaeth Cyrhaeddiad Addysg a fydd yn gweld ffocws cynyddol ar les staff ac yn adeiladu gwytnwch o fewn timau rheoli uwch ysgolion a fydd yn cael eu hadrodd yn ôl i staff ar bob lefel. Bydd drafft y Strategaeth hon yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor ar 8 Ionawr 2019.

Trafododd yr Aelodau'r gostyngiad net cyffredinol yn y Grant a chyllid ychwanegol posibl gan Warchodfeydd y Trysorlys. Dywedodd y Pennaeth Cyllid Corfforaethol a Swyddog Adran 151 wrth yr Aelodau y gallent argymhell y gallai unrhyw gynilion neu gyllid ychwanegol gael eu cyfeirio at leihau toriadau mewn cyllidebau ysgolion os oeddent o blaid hyn. Cyflwynodd Aelod argymhelliad y dylid rhoi unrhyw arbedion a enillwyd, yn enwedig gan bensiwn athro neu arian ychwanegol a dderbyniwyd, tuag at leihau toriadau mewn cyllidebau ysgolion. Cytunodd y mwyafrif o Aelodau a oedd yn bresennol i'r argymhelliad hwn.

Wedi ystyried yr adroddiad yn llwyr, cytunodd yr Aelodau yn unfrydol y dylid nodi manylion y cynigion cyllideb drafft ar gyfer 2019/20 a dylid argymhell i'r Cabinet y dylai unrhyw arbedion a enillir, yn enwedig gan bensiwn athro neu arian ychwanegol a dderbyniwyd mynd tuag at leihau toriadau mewn cyllidebau ysgolion.

ARGYMHELLWYD i'r Cabinet y dylid rhoi unrhyw arbedion a enillwyd, yn enwedig gan bensiwn athro neu arian ychwanegol a dderbyniwyd, tuag at leihau toriadau mewn cyllidebau ysgolion.

4. CYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG - CYNIGION ARBEDION AR GYFER 2019/20

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a oedd yn gofyn am farn yr Aelodau ynghylch cynigion arbedion 2019/20 i'r Gyfadran Addysg, cyn i'r cynigion cyllideb terfynol 2019/20 gael eu cyflwyno i'r Cabinet ar 13 Chwefror 2019 a'r Cyngor Llawn ar 21 Chwefror 2019. Fel rhan o'r broses ymgynghori ar gynigion y gyllideb ddrafft, gofynnwyd i'r Aelodau ystyried cynnwys yr adroddiad a rhoi sylwadau arno.

Cyfeiriwyd yr Aelodau hefyd at yr atodiadau adroddiad a oedd yn cynnwys asesiadau effaith cydraddoldeb ar gyfer pob un o gynigion arbedion 2019/20 y disgwylir iddynt gael effaith ar y cyhoedd.

Cyfeiriodd yr aelodau at yr arbediad arfaethedig a nodwyd yn 4.3.4 o adroddiad y Swyddog, y Gwasanaeth Lles Addysg a dywedodd y byddai creu swydd weinyddol i ostwng lleihad yn y FTE Swyddog Lles Addysg yn arwain at ostyngiad yn narpariaeth gwasanaeth 'rheng flaen'. Mynegodd yr Aelodau bryderon y byddai newid yn y darpariaethau gwasanaeth a ddarparwyd gan y Gwasanaeth Lles Addysg a'r disgwyliad cynyddol y byddai ysgolion yn dod yn fwy hunangynhaliol wrth reoli presenoldeb a lles yn rhoi pwysau ychwanegol ar ysgolion a chynyddu eu llwyth gwaith. Esboniodd y Prif Swyddog Addysg i'r Aelodau y canfuwyd bod ysgolion yn fwy effeithiol wrth reoli lefelau presenoldeb pan gymerwyd ymagwedd staff cyfan, ac o ganlyniad roedd rôl y Prif Swyddog Addysg yn yr agwedd hon o gyflenwi yn gostwng. Nid yw'r rôl wedi dod i ben, fodd bynnag, mae wedi newid gyda mwy o ganolbwynt ar waith gweinyddol. Sicrhawyd yr Aelodau na fyddai'r newid hwn yn effeithio ar athrawon gan fod yna ddeddfwriaeth llym mewn lle sy'n pennu pa rolau y gall athrawon eu gwneud ac ni allent eu gwneud.

O ran yr arbedion arfaethedig a nodwyd yn 4.3.5 o adroddiad y Swyddog, Gwasanaeth Cerddoriaeth, holodd yr Aelodau y defnydd o staff asiantaeth o fewn y Gwasanaeth Cerddoriaeth yn lle staff cyflogedig ac a oedd hyn yn cynrychioli cost anhysbys. Hysbysodd y Rheolwr Cyllid (Addysg, Dysgu Gydol Oes ac Ysgolion) yr Aelodau fod y defnydd o staff asiantaeth er mwyn llenwi bylchau wrth addysgu offerynnau penodol ac felly roedd costau wedi'u cyllidebu'n briodol.

Mewn perthynas â'r cynnig arbedion a nodwyd yn 4.3.6 o adroddiad y Swyddog ar gyfer Llyfrgelloedd, mynegodd yr Aelodau bryderon bod yna elfennau o'r cynnig 'Model Staffio mewn Llyfrgelloedd' a oedd eto i'w benderfynu, a oedd yn ei gwneud hi'n anodd wneud sylw arno. Eglurodd y Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg i'r Aelodau y byddai adolygiad o rifau staffio yn cael ei gynnal gan roi ystyriaeth i hyrwyddo hunanwasanaeth ac o bosib lleihau oriau staff. Rhagwelir na fydd unrhyw effaith ar wasanaethau sydd ar gael i'r cyhoedd.

Gofynnodd yr Aelodau am sicrwydd ynghylch cau llyfrgelloedd a bod darpariaeth mewn lle ar gyfer absenoldebau staff. Cadarnhaodd y Swyddog na fyddai unrhyw newidiadau i oriau agor neu oriau cau'r Llyfrgell o ganlyniad i'r cynnig hwn. Cadarnhaodd hefyd fod yna wasanaeth cyflenwi y gellid ei ddefnyddio pan fydd absenoldebau staff yn digwydd.

O ran yr arbedion arfaethedig a nodwyd yn 4.3.8 o adroddiad y Swyddog, Mentrau Gwella Ysgolion, Tynnu'r Gyllideb yn ôl, dywedodd yr Aelodau fod cyllideb gwella Ysgolion wedi'i ddefnyddio'n helaeth yn y gorffennol a holwyd a oedd y defnydd o gronfeydd wrth gefn, pe bai angen defnyddio'r gronfa 'mewn argyfwng', yn gynaliadwy, yn ddigonol ac yn ddigon hyblyg i ymateb i amgylchiadau anrhagweladwy a all godi dros y flwyddyn. Sicrhaodd y Prif Swyddog Addysg wrth yr Aelodau fod nifer o ddarpariaethau mewn lle i atal ysgolion rhag cyrraedd y pwynt lle'r oedd angen cymorth ariannol. Eglurodd y gall fod angen cymorth ar ysgolion am nifer o resymau nad oeddent o reidrwydd yn rhai ariannol ac roedd darpariaethau megis cefnogaeth gan gyfoedion a chyfleoedd mentora penaethiaid mewn lle a bod y Gwasanaeth yn gweithio'n agos gyda'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i nodi Ysgolion sydd angen cymorth ychwanegol yn y cyfnodau cynnar. Mae'r cronfeydd wrth gefn yno ar gyfer argyfyngau nas rhagwelir. Mae cymryd y dull hwn yn sicrhau gwell diogelwch ar gyfer gwasanaethau statudol.

Mewn perthynas â'r cynnig arbed a fanylwyd yn adran 4.3.10 o adroddiad y Swyddog, Stoc Llyfrau Llyfrgelloedd, Lleihau'r Gyllideb, awgrymodd Aelodau y gallai edrych yn agosach ar stociau llyfrau llyfrgell gynhyrchu arbedion amgen i'r rhai a gynigir trwy nodi'r teitlau hynny mewn llyfrgelloedd nad ydynt yn cael eu defnyddio a'u gwerthu ymlaen. Awgrymodd yr aelodau hefyd fel arbediad amgen y dylai'r cronfeydd wrth gefn canolog ar gyfer mathau arbennig o lyfrau gael eu ffurfio mewn llyfrgelloedd enwebedig a fyddai'n lleihau dyblygu llyfrau nad ydynt yn cael eu darllen yn aml mewn llyfrgelloedd ar draws yr Awdurdod. Eglurodd y Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg fod cymysgedd o fathau o lyfrau mewn

llyfrgelloedd ar draws y Fwrdeistref Sirol. Mae yna system rhyng-fenthyg rhwng llyfrgelloedd eisoes fel bod llyfr penodol ar gael, os yw mewn stoc, o unrhyw lyfrgell ar draws y Fwrdeistref Sirol a'i anfon i'r llyfrgell sy'n gofyn amdani. Hysbysodd y Swyddog yr Aelodau fod y gostyngiad yn y gyllideb yn targedu deunyddiau llyfrgell a ddefnyddiwyd yn llai fel DVDs ac ni ragwelir y bydd hyn yn effeithio ar y mathau o destunau sydd ar gael. Cadarnhaodd y Swyddog hefyd i'r Aelodau fod polisi gwaredu llyfrau sefydledig.

O ran y cynigion arbedion a fanylwyd yn adran 4.3.11 o adroddiad y Swyddog, trafododd Aelodau y dylid dileu cyfraniad y Cyngor i Gymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Gwent ar gyfer Cydlynnydd Cynllun Gwyliau a'r effaith y byddai dileu cyfraniad yr Awdurdod yn ei gael ar y Gwasanaethau Ieuenctid. Rhoddodd Uwch Reolwr y Gwasanaeth Ieuenctid wybodaeth gefndirol i'r Aelodau yn ymwneud â'r cyfraniad hwn. Ariannodd y cyfraniad swydd ymgynghori yn wreiddiol i roi cefnogaeth i Grwpiau Cymunedol sydd am gynnal neu sy'n cynnal cynlluniau gwyliau er mwyn sicrhau bod gofynion iechyd a diogelwch a rheoliadau diogelu yn cael eu bodloni a'u dilyn. Ers i'r swydd hon gael ei ffurfio, mae deddfwriaeth wedi newid ac mae wedi dod yn broses fwy llethol i grwpiau lleol redeg y cynlluniau hyn ac felly bu gostyngiad yn y nifer o grwpiau y mae angen cyngor a chefnogaeth arnynt, felly penderfynwyd dod â'r swydd i ben. Y cynnig yn yr adroddiad yw cam olaf hyn. Yn ogystal â hyn mae'r Gwasanaeth Ieuenctid wedi ac yn parhau i ddatblygu'r cynlluniau hyn yn fewnol ynghyd â mecanweithiau cymorth a chyngor ar gyfer staff y gwasanaeth ieuenctid rheng flaen.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, cynigiwyd ac eiliwyd nodi'r adroddiad. Cytunwyd ar hyn yn unfrydol drwy godi dwylo

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.

Terfynwyd y cyfarfod am 6.56pm

Wedi'i gymeradwyo fel cofnod cywir ac yn ddarostyngedig i unrhyw ddiwygiadau neu gywiriadau i'w cytuno a'u cofnodi yng nghofnodion y cyfarfod sydd i'w gynnal ar 19 Chwefror 2019 fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd.

CADEIRYDD